

§ 15

Pelastuslautakunnan lausunto Topeliuksenkatu 16:n asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12493

HEL 2013-009433 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Pelastuslautakunnalla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta Topeliuksenkatu 16 nro 12493.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Esko Rantanen, johtava palotarkastaja, puhelin: 310 31232
esko.rantanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus on pyytänyt pelastuslautakunnan lausuntoa asemakaavan muutosehdotuksesta Topeliuksenkatu 16 nro 12493.

Asemakaavan muutosehdotuksessa on huomioitu riittävällä tavalla paloturvallisuuteen liittyvät asiat.

Asemakaavan muutos koskee yhtä tonttia osoitteessa Topeliuksenkatu 16.

Tavoitteena on mahdollistaa koulurakennuksen purkaminen ja asuin-kerrostalojen rakentaminen. Luonnossuunnitelmassa uudet rakennukset on sovitettu ympäröivään kaupunkirakenteeseen ja mittakaavaan siten, että kadun varrella sijaitsee korkeimmillaan seitsemän kerrosta ja ullakon käsittävä rakennus ja tontin sisäosassa kaksi kolmi-nelikerroksista rakennusta. Rakentamatta jäävät korttelialueet kunnostetaan tulevien asukkaiden pihatiloiksi.

Esittelijä

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinginpelastuslaitos@hel.fi	Agricolankatu 15 Helsinki 53 http://www.hel.fi/www/pela/fi	Faksi	0201256-6	Alv.nro

09.01.2018

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Esko Rantanen, johtava palotarkastaja, puhelin: 310 31232
esko.rantanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 28.11.2017 § 245

HEL 2013-009433 T 10 03 03

Hankennumero 0834_1

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti

- asettaa 21.11.2017 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12493 julkisesti nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti. Asemakaavan muutos koskee 14. kaupunginosan (Taka-Töölö) korttelin 503 tonttia 1.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä Internet-sivuilla Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi.

- että asemakaavoituspalvelu pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot.
- valtuuttaa asemakaavoituspalvelun tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
  - Kiinteistö Oy Pasilan Gamma: 8 000 euroa.

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

Postiosoite

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinginpelastuslaitos@hel.fi

Käyntiosoite

Agricolankatu 15
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/www/pela/fi>

Puhelin**Faksi**

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro**Alv.nro**

09.01.2018

- asemakaavan muutosehdotuksen nro 12493 hyväksymistä, mikäli ehdotuksesta ei tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisia muistutuksia eivätkä ehdotuksesta annetut lausunnot anna aiheutta asian käsittelemiselle uudelleen kaupunkiympäristölautakunnassa.

21.11.2017 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Milla Nummikoski, arkkitehti, puhelin: 310 37477
milla.nummikoski(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 25.10.2017 § 49

HEL 2013-009433 T 10 03 03

Hankennumero 0834_1

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12493 pohjakartan kaupunginosassa 14 Taka-Töölö. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12493
Kaupunginosa: 14 Taka-Töölö
Kartoituksen työnumero: 38/2017
Pohjakartta valmistunut: 9.10.2017
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -

09.01.2018

palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 13.6.2017

HEL 2013-009433 T 10 03 03

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto (Helsingin kaupungin maankäyttö ja kaupunkirakennetoimialan asemakaavoitusyksikkö 1.6.2017 lähtien) on pyytänyt kaupunginmuseon kannanottoa Meilahdessa sijaitsevan korttelin 520 tontteja 2,8,13,14 ja 19 koskevasta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavaluonnoksesta. Suunnittelualue on Taka-Töölön valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY-2009) rajalla, ns Töölöntullissa ja kyseisillä tontilla sijaitsevat Töölön Urheilu- ja terveystalo, Helsingin Aikuisopisto, Markkinointi-instituutti ja Töölö daghem (Töölön ruotsinkielinen päiväkot).

Kaupunginmuseo on tutustunut 22.5.2017 päivättyyn osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja kaavaluonnokseen ja sen liitteisiin. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta. Esillä olevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja kaavaluonnoksen tavoitteeksi on asetettu seuraavan muutoksen toteuttaminen: Meilahden kaupunginosan kortteliin 520 tulee n. 20 000 k-m2 uutta asuntokerrosalaa ja asukasmäärän lisäys on noin 500 asukasta. Kaavaratkaisun toteuttaminen vähentää korttelin toimitilaa ja muuttaa sitä asumispainotteiseksi, mutta korttelin tärkeimmät palvelut, kuten uimahalli ja urheilutoiminta, säilyvät. Tonteilla 520/13, 520/2 ja 520/19 suojellaan asemakaavan sr-2/a ja sr-2/b merkinnöillä rakennettua kulttuuriympäristöä. Tontilla 520/8 ja 520/14 esitetään purettavaksi tyhjilleen jäävä Markkinointi-instituutin rakennus ja esitetään tonttien yhdistämistä asuntorakentamisen toteuttamiseksi. Tontilla 520/2 voidaan mahdollisesti jatkossa toteuttaa lisärakentamista.

Tontilla 520/19 sijaitsevassa Töölön Urheilu- ja terveystalossa on syksyllä 2017 käynnistymässä uimahallin ja urheilutilojen kunnostus, ja nämä tilat säilytetään nykyisessä käytössään. Tässä yhteydessä esitetään rakennusosan toimistokerroksia muutettaviksi seniori- ja opiskeli-

Postiosoite

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinginpelastuslaitos@hel.fi

Käyntiosoite

Agricolankatu 15
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/www/pela/fi>

Puhelin

Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro

Alv.nro

ja-asunnoiksi. Samaan kokonaisuuteen kuuluu tontilla 520/2 sijaitseva Helsingin Aikuisopisto, joka on myynnissä ja jota kaavam muutoksen myötä esitetään muutettavaksi asuinnoiksi. Vuonna 1965 suunniteltu ja vuonna 1967 valmistunut kokonaisuus on hyvin säilynyt ja ilmentää aikansa toimisto- ja urheilutaloille tyypillisiä pyrkimyksiä. Se on edustava esimerkki arkkitehti Einari Teräsvirran arkkitehtuuria. Rakennuskokonaisuus liittyy tiiviisti sekä SVUL:n (Suomen Valtakunnan Urheiluliitto ry) ja Aikuisopiston toimintaan sekä historiaan että Meilahden sairaala-alueen rakentumiseen.

Töölön Urheilu- ja Terveystalon ja Helsingin Aikuisopiston kokonaisuudesta on tehty kaksiosainen rakennushistoriallinen selvitys, jossa Teräsvirran suunnitelman ominaispiirteitä ja rakennuskokonaisuuden arvoja on tuotu esille. Kaavaluonnoksen suojelumääräys on sr-2/a, jossa määritellään Töölön Urheilu- ja Terveystaloa sekä Helsingin Aikuisopistoa kaupunkikuvallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaaksi rakennuskokonaisuudeksi ja turvataan rakennuksen suojelua jatkossa. Asemakaavamääräyksen mukaisia suojeltavia rakennusosia ovat: julkisivumateriaalit, nauhaikkunat ja ikkunajaoiin sommitteluperiaate, kadunpuoleiset julkisivut katoksineen, tasossa n. +19;5 olevan vesikaton kattoikkunat ja kaarihalli. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos-, tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen rakennustaiteellisia tai kaupunkikuvallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Korjaamisen lähtökohtana tulee olla rakennuksen alkuperäisten tai niihin verrattavien rakenteiden, rakennusosien ja niiden yksityiskohtien, materiaalien ja värien säilyttäminen. Mikäli alkuperäisiä rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti.

Töölön Urheilu- ja Terveystalon käyttötarkoituksen muutoksen selvityksissä on hyvällä tavalla pystytty osoittamaan, että tämän rakennuskokonaisuuden ainutlaatuisia piirteitä voidaan säilyttää, kun keskeisellä paikalla olevasta toimistotilasta rakennetaan asumista opiskelijoille ja senioreille. Selvitys tuo esille, miten Teräsvirran suunnitelman keskeisiä sisätila-aiheita, kuten sisääntuloa, portaita, porrashuoneita, käytäväratkaisuja ja kattoikkunoita on mahdollista säilyttää ja hyödyntää käytön muuttumisesta huolimatta. Luonnoksissa on rakennussuunnitelman alkuperäisen ajatuksen mukaisesti kiinnitetty huomiota tapaan, jolla rakennus liittyy katutilaan ja säilyttää asemansa Auratalon vieressä.

Töölön päiväkotia (Tölö daghem) on rakennettu vuonna 1910 ja sen on suunnitellut eräs Suomen ensimmäisistä naispuolisista arkkitehteistä, Signe Lagerborg-Stenius. Alkuperäinen puurakennus on myöhemmin kytketty kerrostalolaajennukseen, mutta Töölön päiväkotia on edelleen tontillaan hyvin erottuva kaksikerroksinen, kulttuurihistoriallisesti tärkeä huvilatyyppinen puurakennus. Kaavaluonnoksessa säilytettäväksi esitet-

ty rakennus on hyväkuntoinen ja sen julkisivut ovat hyvin säilyneitä ja edustavat aikansa suunnitteluihanteita ja arkkitehtuuria erinomaisella tavalla. Talon toimintaan tärkeänä osana kuuluva kallioinen piha on kaupunkikuvallisesti mielenkiintoinen ja avaa koko korttelia ja näkymiä lounaaseen. Päiväkodin pihalla kasvavat männyt ovat Meilahden alueelle tyypillisiä ja myös esitetty säilytettäväksi. Töölön päiväkodin suoje- lumääräys on kaavaluonnoksessa sr-2/b, jossa määritellään rakennus- ta kaupunkikuvallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaaksi rakennuk- seksi. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sel- laisia korjaus-, muutos-, tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät raken- nuksen rakennustaiteellisia tai kaupunkikuvallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Korjaamisen lähtökohtana tulee olla ra- kennuksen alkuperäisten tai niihin verrattavien rakenteiden, rakennuso- sien ja niiden yksityiskohtien, materiaalien ja värien säilyttäminen. Mi- käli alkuperäisiä rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti.

Kaavaluonnoksessa on esitetty tonteilla 520/8 ja 520/14 sijaitsevan ark- kitehti Kaarlo Artturi Pinomaan suunnitteleman Markkinointi-instituutin purkua ja mahdollisuutta muodostaa kahdesta tontista uusi tontti nr 520/20, jota jatkossa voidaan hyödyntää asumisen uudisrakentamisel- le. Markkinointi-instituutin rakennushistoriallisessa selvityksessä on tuotu esille miten rakennuksen rakentaminen on liittynyt Myynti- ja mai- noskoulun ja Kauppiaitten Kauppaoppilaitoksen historiaan, oppilaitos- ten kasvuun ja kehittymiseen, sekä myöhemmin Markkinointi-instituutin syntyyn. Rakennuksen muodonanto on perustunut sekä ympäristöään huomioon ottavaan mittakaavaan ja sijoitteluun, että pitkän ja matalan, arkadein varustettuun kadunsuunteiseen osaan, edustaen samalla 1950- ja 1960-luvun taitteen oppilaitosarkkitehtuuria. Pinomaalle omi- naista eräänlaista niukkaa ja eleetöntä tyylikkyyttä on kuitenkin mene- tetty lukuisten rakennuksessa tehtyjen muutosten myötä.

Kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja kaavaluonnokseen.

Lisätiedot

Tove Hagman, tutkija, puhelin

tove.hagman(a)hel.fi